

Rapport vedr. studietur til Celia National Center for Accessible Literature and Publishing in Finland.

Gladsaxe Bibliotekerne er af Centralbibliotekerne blevet bedt om at varetage projektledelsen for projektet Det tilgængelige folkebibliotek, der med støtte fra Styrelsens overbygningspulje, har til sigte at lave en model for kompetenceudvikling og værktøjer til at gøre de danske folkebiblioteker mere tilgængelige for borgere med særlige behov.

Library for All

I februar 2019 rejste projektledelsen til Celia National Center for Accessible Literature and Publishing i Finland for at høre om deres erfaringer med at udarbejde en guideline og undervisningsforløb for tilgængelighed på folkebiblioteksområdet.

I forbindelse med processen har de lavet et stort formidlingsarbejde med henblik på at kompetenceudvikle bibliotekspersonale til at betjene og målrette tilbud og services til borgere med særlige behov, og dette formidlingsarbejde var vi meget interesserede i at høre mere om. Især den omfattende udrulningsproces, som har fundet sted i Finland, der er meget interessant i forhold til det kommende danske projekt.

Projektlederen for Celia's "Library for All" projekt, Kirsi Ylanne, der er tilgængelighedskonsulent ved Celia, gennemgik, hvordan projektet i samarbejde med handicaporganisationer, tilgængeligheds fortalere, offentlige institutioner og de finske regionale biblioteker havde tilrettelagt undervisningssessions i hele landet.

Celia arbejdede med flere forskellige elementer og greb i undervisningen:

De pointerede vigtigheden af at få formidlet både de **lovmæssige og de terminologiske aspekter** af tilgængelighed. I dette arbejde havde de samarbejdet med lokale tilgængelighedsekspertes i regionerne.

For at formidle **betydningen af tilgængelighed for alle** arbejdede de med både peptalks og med lokale eksempler både fra biblioteker og andre brancher.

Desuden samarbejdede de med handicaporganisationerne om at lave forløb, hvor man kunne **skabe en oplevelse af at have et handicap**. F.eks at prøve briller der simulerer synstab eller ørepropper for at simulere nedsat hørelse.

Den sidste del af undervisningen **fokuserede på betjening** og inkluderede forskellige rollespil og tænkte situationer hvor personale skulle finde den bedste måde at betjene brugere med forskellige typer af særlige behov i en reference situation.

Finske erfaringer

En erfaring Celia havde gjort sig var, at når undervisningen foregik regionalt var det som oftest 'Tordenskjolds soldater', der mødte op. Det styrker vores fortsæt om at udvikle et forløb, der kan bruges lokalt i det enkelte bibliotek, frem for at lade undervisningen foregå udelukkende centralt.

En anden erfaring, de havde gjort sig, var at der allerede findes mange lokale og gode tiltag, som desværre ikke bliver delt eller udbredt til andre bibliotekssystemer.

Studieturen og den viden, vi fik ud af den, er en kæmpe hjælp i det fremtidige arbejde med projektet Det Tilgængelige Folkebibliotek. Vi har fået en række nye perspektiver til projektet og er samtidig blevet opmærksomme på potentielle udfordringer, som vi nu kan tage hånd om allerede i projektets indledende fase.

Vi vil gerne takke Edvard Pedersens Biblioteksfond mange gange for at gøre det muligt for os at tage denne studietur. Arbejdet med biblioteksservices for brugere med særlige behov er ofte hverken tydeligt eller nemt. Derfor er det utrolig vigtigt, at vi i de nordiske lande kan drage nytte af hinanden, således at flere kan få glæde af det arbejde, der udvikles til de brugere, der ikke kan bruge det almindelige brede bibliotekstilbud.

Med venlig hilsen

Marie Eiriksson og Signe Sindberg

Regnskab

Hotel: 2x2 overnatninger (632 euro)	4.716 kr.	
Fly: København/Helsinki t/r		1.940 kr.
I alt	6.656 kr.	